

Amtet og pressen

En analyse af mediernes omtale af
Frederiksborg Amt
2003

Nis Peter Nissen
Juni 2004

Forord

Amtet og pressen er både en analyse af medieomtalen af Frederiksborg Amt og samtidig en analyse af amtets pressearbejde.

Analysens formål har været at få en større forståelse af de historier, medierne fortæller om Frederiksborg Amt. Hvilke emner interesserer medierne, hvad interesserer læserne og hvor omtales amtets aktiviteter oftest. Enkle spørgsmål, hvis svar giver anledning til mange overvejelser.

Baggrunden er behovet for at professionalisere amtets pressearbejde. Det sker bl.a. ved systematiske målinger og analyser af pressearbejdets resultater. Hvor mange pressemeddelelser udsender amtet, hvor ofte omtales de og hvor effektivt er amtets pressearbejde. Relevante spørgsmål, der har interesse ikke kun for de professionelle i Kommunikationssekretariatet men også for andre, der i det daglige arbejder med pressen.

Datagrundlaget for analysen er den daglige overvågning og minutløse registrering af mediernes omtale af Frederiksborg Amt. Analysens indhold er således statistik og tørre tal. Men statistikken står ikke alene. Hvert afsnit afsluttes med en kommentar, der undersøger hvad, de tørre tal betyder. Tallene er de hårde fakta. Kommentarerne den professionelle refleksion. Derfor er tal og kommentarer adskilt, så læserne kan adskille fakta fra vurdering og selv danne sig en egen mening om **amtet og pressen**.

God fornøjelse !

Nis Peter Nissen
Kommunikationschef
Frederiksborg Amt

Indhold

0. Resumé
1. Amtet i medierne
2. Medierne og amtet
3. Debatten om amtet
4. Amtets pressearbejde
5. Data og metoder

Amtet og pressen – resumé

Det er en myte, at befolkningen ikke interesserer sig for hvad, der foregår i amterne. En analyse af mediernes omtale af Frederiksborg Amt i 2003 viser, at amtsstoffet dagligt dækkes af alle væsentlige medier i Nordsjælland.

Redaktionscheferne på de nordsjællandske medier vurderer ydermere, at amtsstoffet er så interessant for læserne, at der stort set hver eneste dag året rundt var en forsidehistorie om Frederiksborg Amt. Samtidig fandt avisernes lederskribenter – gennemsnitligt set - hver femte dag anledning til at kommentere amtet eller dets aktiviteter direkte på lederplads.

Analysen viser også, at læserbrevdemokratiet lever i bedste velgående. Hver eneste dag året rundt var der i gennemsnit mere end to læserbreve, der kommenterede amtets aktiviteter. Aktive avislæsere fandt således Frederiksborg Amt så relevant, at de aktivt forsøgte at påvirke den politiske beslutningsproces i amtet.

Og når den politiske debat i amtsrådet var på sit højeste, var læserne også mest aktive ved tasterne. I de uger, hvor politikerne diskuterede amtets økonomi, var der markant flere læserbreve end på noget andet tidspunkt af året – også selvom det foregik midt i sommerferien.

Læserbreve og debatindlæg i de regionale og lokale aviser er således et vigtigt led i den demokratiske proces i Frederiksborg Amt.

Sundhedsvæsenet fylder mest

Det er selvfølgelig sundhedsvæsenet, der som den største arbejdsplads i Nordsjælland fylder mest i mediernes omtale af Frederiksborg Amt. Fire ud af ti presseklip i 2003 handlede om sundhedsvæsenet, og amtets fem sygehuse toppede listen over de mest omtalte emner i medierne.

Men også teknik- og miljøområdet er flittigt omtalt i medierne. Hvert femte presseklip i

2003 handlede således om natur, miljø eller trafikforhold i Nordsjælland.

Teknik- og miljøforvaltningen er også den mest aktive forvaltning, når det drejer sig om pressearbejdet. Mere end halvdelen af alle pressemeddelelser, som Frederiksborg Amt udsendte i 2003, handlede således om teknik- og miljøudvalgets arbejdsområde.

Mest økonomi og struktur

Frederiksborg Amt er som sagt både relevant og interessant for medierne i Nordsjælland. I gennemsnit var der mere end 12 artikler eller nyhedsindslag dagligt om amtets aktiviteter i 2003.

Men der kan være noget om snakken, hvis man hævder, at amtsstoffet er tungt og derfor kan virke noget fjernt for den ”almindelige læser”.

Det er nemlig mest de tunge tekniske emner, der omtales i medierne. Og selvom journalisterne ofte er gode til at finde den menneskelige vinkel på de tekniske historier, er der grænser for hvor menneskeligt vedkommende emner som budgetunderskud, anlægsrevisioner og etablering af funktionsenheder i sundhedsvæsenet kan gøres. En del af forklaringen på amternes manglende succes som folkekær offentlig forvaltning kan måske findes her.

Markant regional profil

Frederiksborg Amt er mediemæssigt set især et regionalt anliggende. Ni ud af ti presseklip i 2003 blev således bragt i et regionalt eller lokalt medie med det regionale dagblad Frederiksborg Amts Avis som det alt dominerende medie.

De landsdækkende mediers interesse for amtet var derimod væsentligt mindre. Kun ca. hvert tiende presseklip om Frederiksborg Amt kom fra et landsdækkende medie og mindre end tre procent af alle presseklip kom fra de landsdækkende elektroniske medier.

Den markante regionale profil i medierne understreger amtets betydning for de regionale forhold. Frederiksborg Amt er en tydelig regional spiller, der med stor styrke formår at sætte sit præg på den regionale dagsorden i Nordsjælland.

Men den ringe dækning i de landsdækkende medier er samtidig en illustration af amternes generelle problemer med at præge den offentlige debat. Frederiksborg Amt kommer stort set ikke til orde i den landsdækkende debat i medierne.

Ugeaviserne det stærkeste kort

Til gengæld står Frederiksborg Amt stærkt i de 13 gratis ugeaviser, der udgives i Nordsjælland. Næsten halvdelen af al omtale af Frederiksborg Amt i ugeaviserne i 2003 skyldtes en pressemeddelelse, som amtets Kommunikationssekretariat sendte ud.

Frederiksborg Amt formår således i væsentlig grad selv at sætte dagsorden i ugeaviserne. Det er samtidig værd at bemærke, at antallet af presseklip i ugeaviserne steg med næsten 50 procent fra 2002 til 2003. Den amtslige dagsorden er således blevet væsentligt mere synlig i de gratis medier, der omdeles til hovedparten af husstandene i Nordsjælland.

Mere effektivt pressearbejde

Pressearbejdet i Frederiksborg Amt er samlet i et fælles Kommunikationssekretariat, der bl.a. har ansvaret for udsendelse af pressemeddelelser fra alle udvalg og forvaltningsområder.

I efteråret 2002 reorganiserede Kommunikationssekretariatet indsatsen og målrettede det daglige arbejde i forhold til kommunikationsindsatsen fra udvalg og forvaltninger. Resultatet har bl.a. været et langt mere effektivt pressearbejde på det felt.

Ikke nok med at amtet i 2003 udsendte flere pressemeddelelser end året før. Antallet af presseklip, der omtalte en pressemeddelelse fra Frederiksborg Amt steg også markant.

I gennemsnit blev en udsendt pressemeddelelse i 2003 omtalt mere end seks gange i medierne. Det er en fremgang på 33 procent i forhold til 2002.

Effekten af det amtslige pressearbejde er også steget og omtalen af amtets egne pressemeddelelser fyldte i 2003 forholdsvis mere i det samlede mediebillede end året før. Hvert fjerde presseklip om Frederiksborg Amt i 2003 havde således rod i amtets eget proaktive pressearbejde. I 2002 var det "kun" hvert femte.

Denne fremgang er vel og mærke sket samtidig med at den samlede omtale af Frederiksborg Amt er steget. Kommunikationssekretariatets pressearbejde er således blevet mere effektivt.

Målrettet pressearbejde virker bedst

Analysen af amtets pressearbejde viser også, at socialområdet i langt højere grad end de andre udvalgsområder formåede at bruge udsendelsen af pressemeddelelser aktivt til at præge medieomtalen af udvalgsområdet. Næsten hvert andet presseklip om det sociale arbejde omtalte således en udsendt pressemeddelelse fra Frederiksborg Amt.

Dette er især interessant, fordi socialområdet ikke var det mest aktive udvalgsområde mht. udsendelsen af pressemeddelelser.

Det har samtidig vist sig, at der er en omvendt sammenhæng mellem hvor mange pressemeddelelser, der udsendes, og hvor mange gange de enkelte pressemeddelelser bliver omtalt i medierne. Jo flere pressemeddelelser, der udsendes samme dag, desto færre artikler giver hver pressemeddelelse anledning til.

Det er således ikke udsendelsen af pressemeddelelser i sig selv, der gør forskellen. I stedet peger analysen i retning af et mere proaktivt pressearbejde, der i højere grad målretter og prioriterer udsendelse af pressemeddelelser i forhold til de enkelte medier.

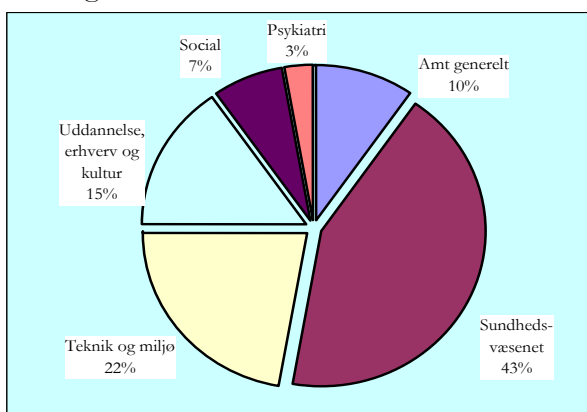
1. Amtet i medierne

Frederiksborg Amt er meget synligt i mediebildet i Nordsjælland. Næsten 4.500 avisartikler, TV-klip eller radioindslag handlede i 2003 om amtet og dets arbejde. Det svarer til et gennemsnit på mere end 12 daglige presseklip om Frederiksborg Amts aktiviteter. I forhold til 2002 er der endda tale om en lille fremgang. I 2003 var der således 5 procent flere presseklip om Frederiksborg Amt end året før.

1.1. Hvad handler medieomtalen om

Medierne omtaler alle amtslige aktiviteter, og Frederiksborg Amt blev i 2003 direkte omtalt i en tredjedel af alle presseklip. Men der er stor forskel på hvor meget de enkelte udvalgsområder omtales.

Figur 1: Medieomtalen af Frederiksborg Amt fordelt på udvalgsområde

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Sundhedsvæsenet fylder mest. Fire ud af ti presseklip om Frederiksborg Amt i 2003 handlede om sundhedsvæsenet. I alt blev der registreret mere end 2.100 presseklip, der omtalte amtets sygehuse, de patientbehandlinger, der foregår på sygehusene, eller sundhedsvæsenet generelt. Det svarer til at sundhedsvæsenet hver dag året rundt blev omtalt i mere end fem avisartikler eller nyhedsindslag i radio og TV.

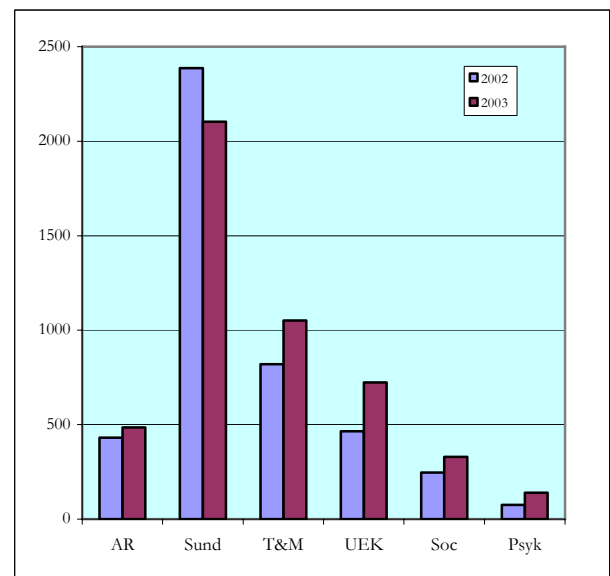
Teknik og miljø er det næst mest omtalte aktivitetsområde i medierne. Lidt mere end hvert femte presseklip handlede om teknik- og miljøudvalgets arbejdsområde inden for trafik, natur- og miljøforvaltning. I 2003 blev der i alt regi-

streret lidt mere end 1.050 avisartikler eller nyhedsindslag, der handlede om teknik og miljø.

Uddannelsesområdet tegnede sig for 15 procent af alle presseklip, mens det generelle amtsstof, der omhandler Amtsrådets og Økonomiudvalgets arbejdsområder tegnede sig for ca. 10 procent af den samlede medieomtale i 2003 af Frederiksborg Amt. Socialområdet og psykiatriområdet havde henholdsvis syv procent og tre procent af de registrerede presseklip om Frederiksborg Amt i 2003.

Sammenligner man medieomtalen i 2003 af de forskellige udvalgsområder med omtalen året før, viser det sig, at antallet af presseklip om sundhedsvæsenet er faldet med ca. 10 procent.

Figur 2: Antallet af presseklip om Frederiksborg Amt 2002 og 2003 fordelt på udvalgsområde

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

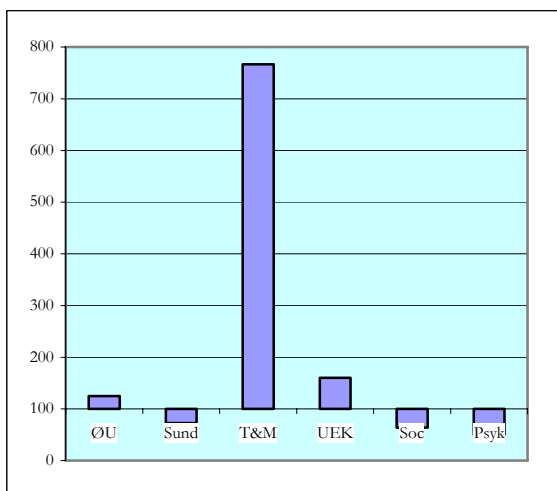
Til gengæld er omtalen af de øvrige udvalgsområder steget. Antallet af presseklip om psykiatriområdet er således næsten fordoblet, mens uddannelsesområdet har fået mere end 50 procent flere presseklip i 2003 end året før.

At sundhedsvæsenet fylder godt i mediebildet af Frederiksborg Amt er ganske naturligt. Sygesikring og behandling af patienter på sygehusene er trods alt amtets største ansvarsområde.

Men om sundhedsvæsenet fylder unaturligt meget i forhold til de øvrige udvalgsområder, er et andet spørgsmål, som ikke kan besvares entydigt. Det afhænger af hvad, der lægges vægt på og hvad man sammenligner med.

Tager man amtets regnskab som udgangspunkt og sammenligner andelen af presseklip om de enkelte udvalgsområder med udvalgsområdernes andel af de samlede udgifter i 2003 regnskabet, viser det sig, at sundhedsvæsenet rent faktisk ikke fyldte mere end sundhedsvæsenets andel af udgifterne.

Figur 3: Medieomtalen andel fordelt på udvalgsområder – index ift. andel af udgifter i 2003¹

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Index 100 betyder, at udvalgsområdernes andel af medieomtalen i 2003 svarede til udvalgsområdernes andel af de samlede udgifter i 2003.

Derimod er teknik- og miljø- og uddannelsesområdet overrepræsenteret i medierne i forhold til disse udvalgsområdernes andel af de samlede udgifter i 2003. De øvrige udvalgsområdernes andel af medieomtalen i 2003 er mindre end disse udvalgsområdernes andel af de samlede udgifter i 2003.

1.2. Hvilke emner optager medierne

Sundhedsvæsenets andel af den samlede medieomtale af Frederiksborg Amt illustreres også af hvilke emner, medierne især beskæftiger sig med, når de omtaler amtets aktiviteter.

¹ Økonomisk beretning 2003, tabel s. 25

Amtets fem sygehuse – Hillerød, Helsingør, Frederikssund, Hørsholm og Esbønderup – blev således omtalt i hvert femte presseklip om Frederiksborg Amt i 2003.

Tabel 1: Top ti emner i 2003 – andel af samtlige presseklip.²

Emne	%
Sygehuse	22
Budget	12
Gymnasier	9
Natur	4
Miljø	4
Patientbehandlinger ³	4
Trafik	3
Vand	3
Uddannelse – minus gymnasier	2
Handicappede	2

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Amtets økonomi er det næst mest omtalte emne i medierne. Ca. hvert tiende presseklip handlede om amtets økonomi og budget. Gymnasierne er tilsvarende også godt repræsenteret med knap 10 procent af alle presseklip i 2003.

Af top ti listen ses endvidere, at teknik- og miljøområdet hovedområder også fylder godt i medie billedet af Frederiksborg Amt. Fire ud af de ti mest omtalte emner i 2003 faldt således inden for Teknik- og miljøudvalgets ansvarsområde med natur og miljø som de mest omtalte emner.

Medierne bliver ofte beskyldt for kun at interessere sig for enkeltsager. Det er derfor også interessant at undersøge, hvilke enkeltsager i Frederiksborg Amt, der har været de mest omtalte i 2003.

² Emnerne er overlappende, således at presseklip om budgetproblemer på et sygehus emnemæssigt både er registreret under sygehuse og under budget.

³ Patientbehandlinger omfatter al omtale af konkrete behandlinger såsom grå stær, brystkræft, hofteoperationer etc. De fleste behandlinger omtales endvidere sammen med omtalen af et sygehus.

Tabel 2: Top 11 enkeltsager i 2003⁴ - antal registrerede presseklip

Enkeltsag	Antal
Budget 2004	379
Budget 2003	291
Strukturreform	166
Sundhedsvision Nordsjælland	149
Betaling for hospitalsmad	141
Hesselø	80
Skadestue Helsingør	76
Hospice	61
Børneafdeling	61
Nationalpark	56
Amputeret ben	51

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

På listen over de mest omtalte enkeltsager i 2003 finder man især ”tekniske” emner som økonomi og struktur. Forhandlingerne om amtets økonomi og budget, strukturreformens betydning for Frederiksborg Amt samt diskussionen om, hvordan sundhedsvæsenet skal indrette sig fremover var således de fire mest omtalte enkeltsager i 2003.

Der er også andre enkeltsager af mere politisk karakter, som fylder meget i medie billedet af Frederiksborg Amt. Mere end 140 presseklip i 2003 handlede således om spørgsmålet om, hvorvidt patienter selv skal betale en del af udgifterne til forplejning ved indlæggelse på et sygehus. Det svarer til ca. tre procent af alle presseklip.⁵

Debatten om skadestuen på Helsingør Sygehus, etablering af et hospice på Arresødal og indstilling til en nationalpark i Nordsjælland var andre politiske enkeltsager, der fik mediernes opmærksomhed i 2003.

⁴ Budget og Sundhedsvision Nordsjælland er en smule overrepræsenteret idet nogle af de andre ”enkeltsager” er dobbeltregistreret – f.eks. er artikler om skadestuen i Helsingør også registreret som budget 2003, hvis den omhandler budgetrelaterede emner i forhold til revision af budgettet for 2003. Tilsvarende hvis artiklerne om skadestuen i Helsingør omhandlede konsekvenser af Sundhedsvision Nordsjælland.

⁵ Inkl. debatindlæg og læserbreve – jf. kap. 3

Af egentlige ”skandalehistorier” var det især den tragiske sygehussag, hvor en nybegt mor fik amputeret sit ene ben, fordi lægerne overså en blindtarmsbetændelse på den højgravide kvinde, der ramte mediernes overskrifter. Men også ”Hesseløsagen”, hvor ejeren uden tilladelse fra amtet forsøgte at anlægge en ny havn og landingsbane, tiltrak sig mediernes opmærksomhed.

Af positive enkeltsager var det især børneafdelingen på Hillerød Sygehus, der i 2003 formåede at blive omtalt i mediernes. Mere end 61 presseklip i 2003 handlede således om børneafdelingens arbejde.

På HUR-området er det i alt overvejende grad bus- og trafikområdet, der har mediernes interesse. Tre ud af fire presseklip handlede således om den kollektive trafik, som HUR har ansvaret for. Af enkeltsager på HUR-området, var det især Frederiksborg Amts forslag i august 2003 om en ekstrabevilling på 50 millioner kroner, der tiltrak mediernes opmærksomhed. Presseklip om dette forslag udgjorde næsten 5 procent af al amtsrelateret omtale af HUR i 2003.

1.3. Kommentarer

Den generelle medieomtale af Frederiksborg Amt i 2003 giver anledning til følgende betragtninger.

For det første kan man aflive myten om at amtet ikke vedkommer borgerne i Nordsjælland. Med daglig dækning og mere end 4.500 presseklip om amtets aktiviteter i 2003 er det åbenlyst, at i hvert fald redaktionerne på de forskellige medier anser amtsstoffet for relevant og interessant for deres kunder blandt borgerne i Nordsjælland. Om læserne og lytterne så også finder amtsstoffet læse- og sevärdigt er en anden sag, der ikke kan læses ud af amtsstatistikken.

For det andet er det tydeligt, at Frederiksborg Amt i mediernes især forbindes med sundhedsvæsenet. Man kan med nogen ret sige, at de

øvrige udvalgsområder står lidt i skyggen af den megen medieomtale af sundhedsvæsenet.

Dog er det lykkedes Teknik- og miljøområdet at tilkæmpe sig en forholdsvis fremtrædende plads i mediernes omtale af Frederiksborg Amt. Endda en meget større plads end udvalgsområdets økonomiske tyngde berettiger til.

Der kan være flere forklaringer til Teknik- og miljøområdets forholdsvis store andel af medieomtalen. Emner som natur og miljø er almindeligvis godt stof og kan oftest gøres meget lokale og derfor interessante for borgerne i de berørte lokalområder i Nordsjælland.

Men det aktive pressearbejde, som udføres i forhold til Teknik- og miljøudvalgets arbejdsområde er en anden væsentlig faktor (jf. kap. 4 om amtets pressearbejde). Teknik- og miljøforvaltningen er ganske enkelt mere aktiv over for medierne end de øvrige forvaltninger, og derfor omtales teknik- og miljøområdet forholdsvis mere end de udvalgsområder, der ikke er så aktive.

En sammenligning med medieomtalen i 2002 tyder samtidig på, at det er lykkedes Frederiksborg Amt at fremstå en smule mere nuanceret i 2003. Det er i hvert fald lykkedes de øvrige udvalgsområder både at forøge antallet af presseklip og samtidig øge deres andel af det samlede medie billede.

For det tredje tyder statistikken over emner og enkeltsager på, at amtsstoffet tilhører den ”tungere” del af mediernes stofområde.

Selvom medierne har lagt forskellige menneskelige vinkler på historierne om de ”tekniske” emner, er der grænser for hvor menneskeligt vedkommende emner som budgetudfordringer, strukturreform og organiseringen af sundhedsvæsenet kan gøres.

At en af de største ”menneskelige” historier samtidig var en sag om alvorlig fejlbehandling af en patient, gør ikke denne problemstilling mindre relevant.

Det kan derfor ikke udelukkes at Frederiksborg Amt i medierne fremstår en smule tør, kedelig og fjern - måske endda lidt ”umenneskelig” - for den del af borgerne, der ikke normalt vil finde interesse i de mere ”tekniske” spørgsmål.

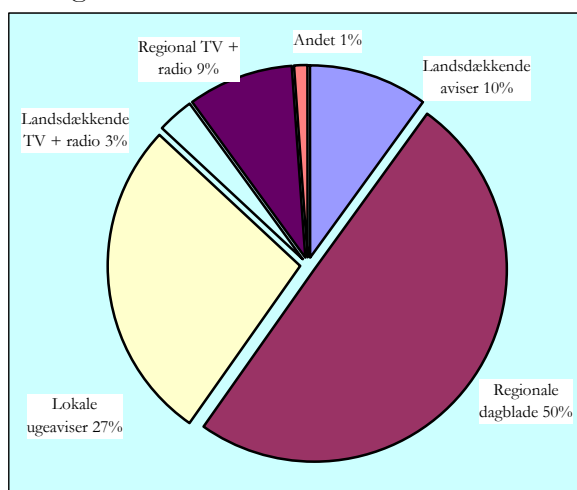
2. Medierne og amtet

Frederiksborg Amt er synlig i alle væsentlige medier i Nordsjælland. Det gælder både de landsdækkende elektroniske medier, landsaviserne samt selvfølgelig den regionale presse og de gratis ugeaviser. Men mens de landsdækkende medier kun af og til omtaler Frederiksborg Amt, dækker de regionale dagblade og de lokale ugeaviser, amtsstoffet løbende.

2.1. Hvilke medier omtaler amtet

De to regionale dagblade – Frederiksborg Amts Avis og Helsingør Dagblad - samt Jyllandspostens tillæg JP København tegnede sig for halvdelen af alle presseklip om Frederiksborg Amt i 2003.

Figur 1: Medietypers andel af nyhedsindslag om Frederiksborg Amt 2003.

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Gratis ugeaviser, hvoraf der i 2003 fandtes 13 inkl. Søndagsavisen, stod for godt en fjerdedel, mens de landsdækkende aviser og de regionale elektroniske medier – TV2 Lorry og DR København – hver havde ca. ti procent af alle presseklip om amtet. De landsdækkende elektroniske medier dækker stort set ikke Frederiksborg amt. Kun knap tre procent af alle presseklip kom fra de landsdækkende elektroniske medier.

Sammenlignet med 2002 er den mest markante forskel, at antallet af artikler i de gratis ugeaviser

er steget med næsten 50 procent i forhold til 2002. Ugeavisernes andel af den samlede medieomtale af Frederiksborg Amt er tilsvarende steget fra ca. 20 procent i 2002 til 27 procent i 2003.

Der er også registreret lidt – ca. otte procent – flere artikler om Frederiksborg Amt i de regionale dagblade i 2003 end året før. Samtidig er der registreret færre artikler i de landsdækkende medier – især de elektroniske.⁶

2.2. Velkommen på forsiden

At amtsstoffet er interessant stof vidner antallet af forsides historier om Frederiksborg Amt om. I 2003 var der således 424 forsides historier eller forsides henvisninger, der handlede om amtet eller dets aktiviteter.

Forsides historierne om Frederiksborg Amt kom i langt overvejende grad i de regionale dagblade. Især Frederiksborg Amts Avis, hvis forsider er af morgenavis-typen, har med mere end 320 forsides historier været flittig til at sætte amtet på forsiden. Helsingør Dagblad, der i højere grad bruger forsiden som ”spiseseddel”, havde i 2003 Frederiksborg Amt på forsiden mere end 50 gange.

De landsdækkende aviser bragte i 2003 knap 20 forsides historier om Frederiksborg Amt, mens de lokale ugeaviser havde lidt flere, nemlig godt 30 forsides historier om amtet.

⁶ Pga. besparelser måtte den landsdækkende registrering af medieomtalen via Observa opgives. Dette har især betydning for registreringen af medieomtalen i de elektroniske medier, der i 2003 derfor kun omfattede timenyhederne om morgenen og delvist om eftermiddagen samt Tv-nyheder om aftenen. Registreringen af de landsdækkende, regionale og lokale medier fortsatte manuelt af Kommunikationssekretariatets egne medarbejdere. Forskellen i registreringsmetode kan derfor være en væsentlig årsag til forskellen i antallet af artikler i de landsdækkende medier herunder især de elektroniske.

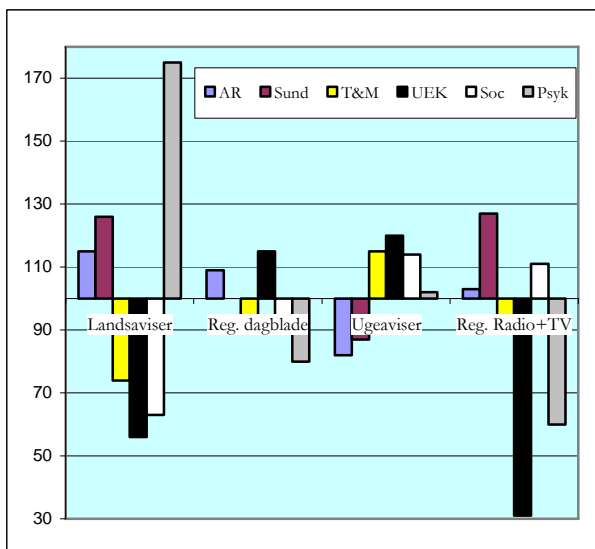
2.3. Mediernes forskellighed

Udvalgsområdernes forskellige synlighed i medierne generelt afspejler sig naturligvis i hvordan de enkelte medier vægter de forskellige stofområder.

Sundhedsvæsenet er i alle medietyper det udvalgsområde, der omtales i flest presseklip, og social- og psykiatriområderne omtales i alle medietyper færrest gange. Men der er store forskelle medietyperne imellem.

Hvis man f.eks. sammenholder andelen af de forskellige udvalgsområders omtale i de enkelte medietyper med udvalgsområdets andel af omtale i alle medier, får man et billede af om et udvalgsområde er forholdsvis mere eller mindre omtalt i en given medietype.

Figur 2: Forskellige mediers dækning af udvalgsområder – index ift. den generelle andel i alle medier⁷

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Index 100 betyder at udvalgsområdets andel af omtalen i det pågældende medie svarer til udvalgsområdets andel af den samlede omtale i alle medier.

Mens de regionale dagblade og ugeaviser stort set dækker udvalgsområderne svarende til den samlede omtale i alle medier, er der større udsving, når det drejer sig om landsavisen og de regionale radio- og Tv-kanalers dækning.

⁷ Landsdækkende elektroniske medier er ikke medtaget i denne figur, da det statistiske grundlag for indexeringen vurderes for små.

2.4. Landsdækkende aviser

I 2003 var der ca. 475 artikler i de landsdækkende aviser. Formiddagsavisene Ekstrabladet og BT tegnede sig for knap 100 artikler i alt, mens de tre store morgenaviser Politiken, Jyllandsposten og Berlingske Tidende tilsammen havde mere end dobbelt så mange artikler om Frederiksborg Amt.

Det generelle amtsstof og sundhedsvæsenet var en smule overrepræsenteret i landsavisene i forhold til disse to udvalgsområders dækning i alle medier. Mens uddannelsesområdet og socialområdet var væsentligt mindre omtalt i de landsdækkende medier sammenlignet med de øvrige medier.

Mest bemærkelsesværdigt er dog, at psykiatriområdet var ganske betydeligt overrepræsenteret i de landsdækkende aviser i 2003.

I 2002 var der til sammenligning ikke en tilsvarende overrepræsentation af det psykiatriske område i de landsdækkende aviser. Til gengæld var omtalen af socialområdet i de landsdækkende aviser i 2002 pænt overrepræsenteret i forhold til socialområdets dækning i alle medier.

Baggrunden for denne ”overeksponering” skal sandsynligvis findes i det forhold, at enkeltsager på disse områder både i 2002 (løn til handicappede) og 2003 (vold begået af psykisk syge) i særlig grad har haft de landsdækkende mediers interesse.

2.5. Regionalradio og -TV

I 2003 var der ca. 380 registrerede indslag i de regionale radio- og Tv-kanaler. DR København stod for langt hovedparten med godt 300 indslag, mens der blev registreret ca. 80 nyhedsindslag i TV2 Lorry.

I de regionale radio- og Tv-kanaler var omtalen af sundhedsvæsenet og socialområdet en smule overrepræsenteret, mens psykiatriområdet var en smule underrepræsenteret.

Men mest bemærkelsesværdigt er, at især uddannelsesområdet var forholdsvis mindre omtalt end de øvrige udvalgsområder. Baggrunden herfor er sandsynligvis, at de regionale elektroniske mediers interesse for lokale arrangementer på f.eks. gymnasierne er meget ringe sammenlignet med f.eks. interessen for disse aktiviteter fra de lokale ugeavisers side.

2.6. Regionale dagblade

I 2003 var der mere end 2200 artikler om Frederiksborg Amt i de to regionale dagblade. Frederiksborg Amts Avis tegnede sig for langt hovedparten, nemlig godt 1500 artikler, mens Helsingør Dagblad omtalte amtet og dets aktiviteter i godt 600 artikler i 2003.

Sundhedsstoffet fylder meget i begge regionale dagblade. Men der er en tendens til at især Helsingør Dagblad prioriterer amtets sundhedsstof højere end andre amtsemner. Således handlede over halvdelen af alle artikler om amtet i Helsingør Dagblad i 2003 om sundhedsvæsenet.

Tilsvarende er der en tendens til at Frederiksborg Amts Avis prioriterer det amtslige uddannelsesstof forholdsvis højt sammenlignet med de andre udvalgsområder.

2.7. Gratis ugeaviser

I 2003 blev der registreret knap 1.200 artikler om Frederiksborg Amt i de 13 gratis ugeaviser, der omdeles i amtets kommuner.

Det er især i ugeaviserne fra de to store bysamfund i Frederiksborg Amt – Hillerød og Helsingør – at amtsstoffet var synligt med et gennemsnit i begge ugeaviser på mere end tre artikler om amtet hver uge.

Sundhedsvæsenet var også i ugeaviserne det mest omtalte udvalgsområde. Men i forhold til det generelle billede fyldte sundhedsstoffet faktisk mindre end sundhedsvæsenets generelle andel af medieomtalen i alle medier.

Til gengæld var uddannelsesstoffet pænt overrepræsenteret i ugeaviserne sammenlignet med

disse udvalgsområders generelle andele af omtalen i alle medier. Baggrunden herfor er sandsynligvis den store lokale interesse for amtets institutioner. Især amtets gymnasier har fået en meget stor omtale i de lokale ugeaviser.

Socialområdet var også forholdsvis mere omtalt i de lokale ugeaviser end i medierne generelt. Det er især omtalen af de mange arrangementer og aktiviteter, som afholdes på de amtslige sociale institutioner, der har de lokale ugeavisers bevågenhed.

Tabel 1: Ugeaviser opdelt efter antallet af registrerede artikler om Frederiksborg Amt i 2003

Ugeavis	Antal artikler
Hillerødposten	192
Lokalavisen Nordsjælland	173
Søndagsavisen	109
Frederiksværk Ugeblad	103
Frederikssund Avis	102
Ugebladet Hørsholm	96
Lokalavisen Ugenyt	86
Allerød Nyt	78
Ugeposten, Helsingør	61
Uge Nyt, Fredensborg	54
Birkerød Avis	53
Lokalavisen Hornsherred	42
Farum Avis	37

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

2.8. Kommentarer

De forskellige mediers omtale af Frederiksborg Amt i 2003 giver anledning til følgende betragtninger.

For det første er det tydeligt at amtet især er et regionalt anliggende. Ni ud af ti presseklip i 2003 blev således bragt i et regionalt eller lokalt medie med det regionale dagblad Frederiksborg Amts Avis som det alt dominerende medie. De landsdækkende mediers interesse for amtet var derimod væsentligt mindre, og i de landsdækkende elektroniske medier, er Frederiksborg Amt knap synligt.

Den markante regionale profil i medierne understreger amtets betydning for de regionale forhold. Frederiksborg Amt er en tydelig regio-

nal spiller, der med stor styrke formår at sætte sit præg på den regionale dagsorden i Nordsjælland. Men den ringe gennemslagskraft i de landsdækkende medier er samtidig en illustration af amternes problemer med at præge den generelle offentlige debat i de landsdækkende medier. Frederiksborg Amt kommer stort set ikke til orde i den landsdækkende debat i medierne.

At amtet ikke er nær så synligt i de landsdækkende som i de regionale medier har også betydning for den del af amtets borgere, der ikke holder en regional avis og kun sjældent ser eller lytter til de regionale elektroniske medier. For denne gruppe af borgere, der mediemæssigt set væsentligst får deres informationer fra de landsdækkende medier, vil amtet derfor være mere eller mindre usynligt.

Dette forhold understreger samtidig betydningen af de gratis ugeaviser, som via omdelingen når alle husstande i amtet. Det er via de lokale ugeaviser, at amtet især når den store gruppe af ”almindelige borgere” i Frederiksborg Amt. I den forbindelse er det værd at bemærke, at det er lykkedes Frederiksborg Amt i 2003 at blive væsentlig mere synligt i netop disse medier.

For det andet er den store landsdækkende interesse for psykiatriområdet i 2003 og for socialområdet i 2002 interessant.

Baggrunden for de landsdækkende avisers særlige interesse kan for psykiatriområdets vedkommende være den store medieinteresse, der generelt i 2003 har været i bl.a. formiddagsaviserne for voldskriminalitet begået af psykisk syge.

For socialområdet i 2002 kan årsagen have været en meget omtalt enkeltsag om aflønning af handicappede på amtets specialinstitutioner.

I begge tilfælde tyder det på at landsdækkende tendenser og enkeltsager har stor betydning for det samlede medie billede af de ”små” udvalgsområder.

3. Debatten om amtet

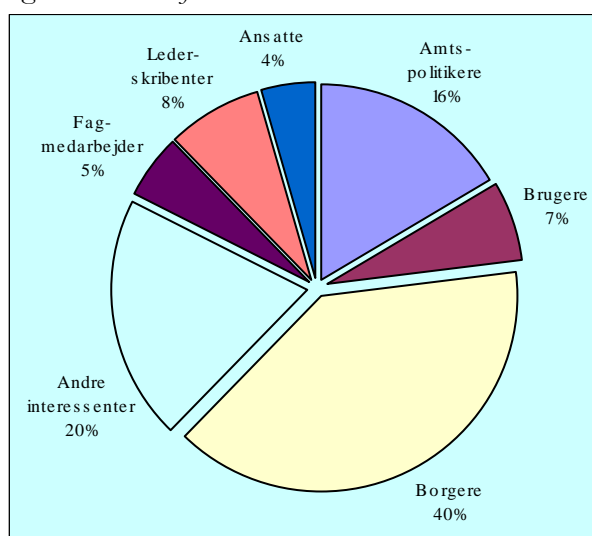
Frederiksborg Amt optager læserne – i hvert fald de læsere, der har skrevet læserbreve eller debatindlæg om amtet til aviserne. I 2003 blev det til næsten 1.000 læserbreve, debatindlæg og avisledere. Det er godt 10 procent flere end året før.

3.1. Hvem skriver læserbrevene

Læserbrevdemokratiet lever godt i Frederiksborg Amt og mange forskellige aktører deltager aktivt i debatten.

Den bredt definerede gruppe af borgere⁸ er langt den største gruppe af læserbrevskribenter. Fire ud af ti debatindlæg er skrevet af en person, der ikke har angivet et særligt tilknytningsforhold.

Figur 1: Andel af avisdebattører i 2003

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Interessenter⁹, der i denne sammenhæng defineres som debataktører, som har angivet et

⁸ Borgere defineres her som personer, der ikke har angivet noget tilknytningsforhold. Der skelnes ikke mellem indbyggere og ikke-indbyggere i Frederiksborg Amt.

⁹ Interessenter omfatter bl.a. byrådsmedlemmer, andre partimedlemmer, organisationsrepræsentanter, medlemmer af græsrodsbevægelser og foreningsrepræsentanter mm.

tilknytningsforhold, de selv vurderer relevant for amtet, er en anden flittig gruppe af deltagere i den offentlige debat om Frederiksborg Amt. Hvert femte indlæg er således skrevet af en person, der selv har angivet en organiseret interesse.

Amtsrådspolitikerne er også meget synlige på avisernes debatsider. Hvert sjette debatindlæg er skrevet af et af Amtsrådets 21 medlemmer.

Der også mange brugere¹⁰ af amtets service, der deltager i den offentlige debat om Frederiksborg Amt. Patienter eller pårørende til patienter i sundhedsvæsenet er her langt den største brugergruppe. Otte ud af ti læserbreve, der kommer fra en bruger, er skrevet af en patient eller en pårørende.

Medarbejdere deltager også i den offentlige debat om amtets virksomhed.¹¹ Ca. hvert tiende debatindlæg er skrevet af en medarbejder, der er ansat i Frederiksborg Amt.

Endeligt griber avisernes lederskribenter ofte til pennen for at kommentere et givent forhold i Frederiksborg Amt. I 2003 blev det til 75 ledere – langt hovedparten i de regionale dagblade, men også landsdækkende aviser har i begrænset omfang omtalt amtet på lederplads i 2003.

3.2. Hvad debatteres i medierne

Sundhedsvæsenet er det store debattemne i aviserne. To ud af tre læserbreve handler om sundhedsvæsenet. Det er især besparelser og forslag til sammenlægning af specialer eller omlægninger i akutberedskabet på amtets skadestuer, der optager sindene. Langt hovedparten af disse læserbreve er meget kritiske over for de besparelsesforslag, der omtales.

¹⁰ Brugere omfatter bl.a. patienter, elever, virksomheder, pårørende og trafikanter mm.

¹¹ Der skelnes i denne analyse mellem ansatte, der skriver på egne eller andre ansattes vegne – f.eks. tillidsfolk – og fagmedarbejdere, der skriver på vegne af den forvaltning, hvor vedkommende er ansat.

Men der er også positive læserbreve med ros til amtets sygehuse og personale. Godt fem procent af alle læserbreve om sundhedsvæsenet omhandler således gode positive oplevelser i forbindelse med behandlingen på et af amtets sygehuse.

Teknik- og miljøudvalgets områder er en anden topscore på listen over debattørernes mest foretrukne emner. Hvert femte læserbrev eller debatindlæg handler om veje, trafikcampagner, fredning eller andre af teknik- og miljøudvalgets ansvarsområder.

Amtsrådet omtales i ca. otte procent af alle læserbreve, mens gymnasier og andre uddannelser inden for UEK-udvalgets ansvarsområde omtales i ca. syv procent af alle indlæg.

Hovedstadens Udviklingsråd er et andet meget debatteret emne. I 2003 blev der registeret mere end 200 læserbreve og debatindlæg om HUR. Langt hovedparten handlede om omlægningerne i busdriften og prisstigninger på den kollektive trafik.

Tabel 1: Top ti liste over de mest populære debattemner om Frederiksborg Amt i aviserne 2003

Debatemne 2003	Antal indlæg	Procent af alle indlæg
Betaling for hospitalsmad	96	14
Helsingør Sygehus	94	13
Budget 2004	82	12
Budget 2003	67	10
Veje	55	8
Sundhedsudvalg	50	7
Hillerød Sygehus	49	7
Amtsråd	41	6
Esbønderup Sygehus	33	5
Sundhedsvision	33	5

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Sundhedsvæsenet topper også listen over de mest debatterede enkeltsager i læserbreve og debatindlæg i aviserne i 2003. Seks ud af de ti mest debatterede enkeltsager vedrørte således direkte sundhedsvæsenet, mens indlæg om am-

tets budget og Amtsråd også i hovedsagen omhandlede budgetproblemer på sundhedsområdet.

Det mest debatterede enkeltsag i 2003 var spørgsmålet om hvorvidt patienter selv skal betale for en del af forplejningen ved indlæggelse på et sygehus. Dette spørgsmål gav alene anledning til næsten 100 læserbreve i de to måneder diskussionen stod på i aviserne.

Til gengæld gav en anden meget omtalt medie-sag - den tragiske sygehussag, hvor en nybagt mor fik amputeret sit ene ben, fordi lægerne overså en blindtarmsbetændelse på den højgravid kvinde - kun anledning til tre læserbreve, alle i Ekstra Bladet, hvor historien især var blevet omtalt.

3.3. Hvornår fatter læserne pennen

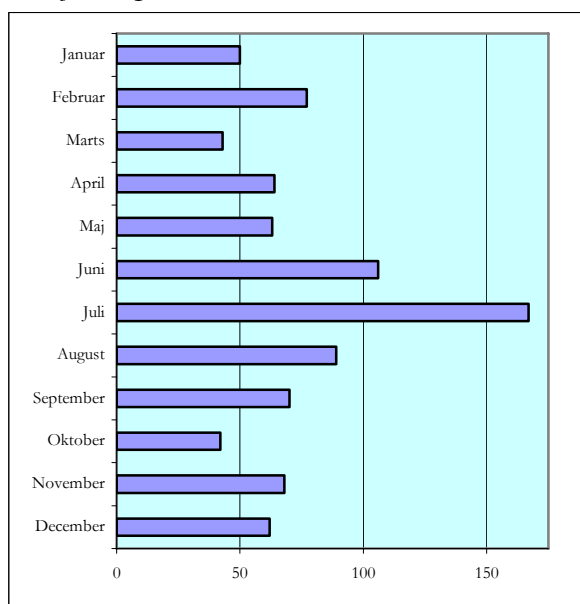
Læsernes interesse for amtsstoffet fordeler sig ikke jævnt henover året. I hvert fald ikke hvis man skal dømme ud fra antallet af registrerede læserbreve og debatindlæg. Der er næsten fire gange så mange indlæg i den mest aktive måned sammenlignet med den måned, hvor der er registreret færrest læserbreve og debatindlæg om Frederiksborg Amt.

Af listen over de mest debatterede emner kan man se at amtets økonomi og budgetlægning optager læserbrevs-kribenterne meget. Man skulle derfor tro, at antallet af læserbreve ville toppe i de måneder, hvor budgettet for det kommende år færdigforhandles i Amtsrådet – nemlig efterårsmånederne.

Men dette er ikke tilfældet. Antallet af læserbreve og debatindlæg topper rent faktisk i sommermånederne, med feriemåned juli som den absolut travleste måned for læserbrevs-kribenterne.

Går man endnu tættere på og følger udviklingen i antallet af læserbreve om besparelserne i de hektiske uger af 2002 og 2003, hvor den politiske diskussion om økonomi for alvor stod på, kan man se, at mønstret stort set er det samme begge år.

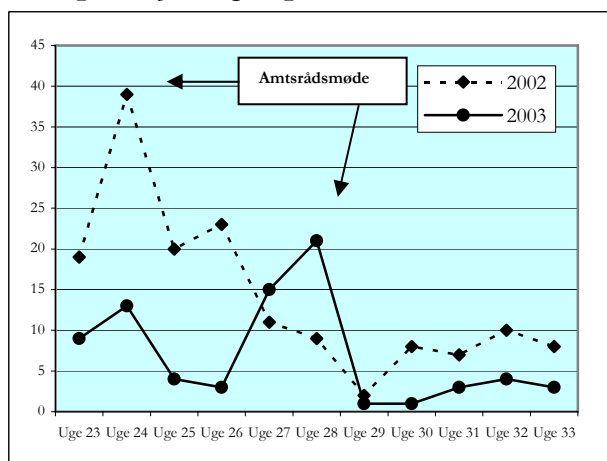
Diagram 2: Antallet af læserbreve og debatindlæg i 2003 fordelt på måned

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Antallet af læserbreve stiger kraftigt frem til afholdelsen af det amtsrådsmøde, hvor den endelige beslutning om amtets økonomi tages, hvorefter antallet af læserbreve falder igen.

Diagram 3: Antal læserbreve om budgetspørgsmål i 2002 og 2003 fordelt på uger

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Forskellen på læserbrevdebatten i 2002 og 2003 er – udover det indholdsmæssige – at mens efterdønningerne efter amtsrådsbeslutningen i juni 2002 varede flere uger og tog fat igen efter sommerferien, var læserbrevdebatten om amtets økonomi stort set gået i stå allerede en uge efter det besluttende amtsrådsmøde i 2003.

Selvom læserbrevsdebatten i 2003 også kom i gang igen efter sommerferien, skete det langt fra i det omfang, det havde været tilfældet året før.

Dette skyldes sandsynligvis dels, at det pågældende ekstraordinære amtsrådsmøde i 2003 blev holdt midt i sommerferien den 11. juli. Dels at alle Amtsrådets medlemmer stemte for den økonomiske handlingsplan i 2003.

3.4. Kommentarer

De mange læserbreve og debatindlæg om Frederiksborg Amt i 2003 giver anledning til følgende overordnede betragtninger.

For det første er det værd at lægge mærke til, at hvert femte registrerede nyhedsindslag om Frederiksborg Amt i medierne i 2003 er et læserbrev eller debatindlæg. Det vidner dels om, at amtet optager læserne, dels om at læserbrevene skal tages alvorligt. At hvert femte læserbrev rent faktisk er skrevet af et Amtsrådsmedlem vidner i den forbindelse om, at læserbrevene også bliver taget alvorligt.

For det andet er det tydeligt at en enkel løsrevet udtalelse til pressen – i dette tilfælde spørgsmålet om hvorvidt patienter selv skal betale for en del af forplejningen, mens de ligger på hospitalet – kan give anledning til en regulær læserbrevsstorm, hvis emnet vedrører fundamentale problemstillinger i det danske velfærdssystem.

Omvendt gav skarpt vinklede ”skandalehistorier” i tabloidpressen om fejlbehandling på Hille-rød Sygehus kun anledning til få læserbreve.

For det tredje vidner debattemnerne og indlæggenes timing om, at borgerne aktivt bruger avisernes debatsider til at påvirke den politiske beslutningsproces i amtet.

Hovedparten af læserbrevene om budget og økonomi er nemlig skrevet mens de politiske forhandlinger foregår og inden partierne har lagt sig fast på, hvordan de vil stemme, når der skal træffes en beslutning på et amtsrådsmøde.

Læserbrevene og debatindlæggene indgår således som en del af den offentlige debat om de politiske prioriteringer i forbindelse med budgetdiskussionerne i amtet.

Borgerne har via læserbrevene en direkte mulighed for at påvirke den politiske beslutningsproces. Og antallet af læserbreve tyder på, at borgerne rent faktisk benytter sig af muligheden.

Læserbreve og debatindlæg er således et vigtigt led i den demokratiske proces i Frederiksborg Amt.

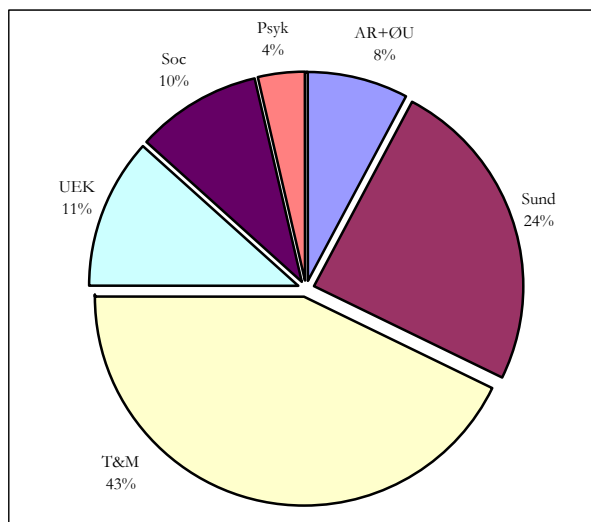
4. Amtets pressearbejde

Frederiksborg Amt udsendte i 2003 i gennemsnit en pressemeddelelse hver anden dag. Det blev til 191 pressemeddelelser i alt. Pressemeddelelserne gav anledning til mere end 1.100 presseklip, hvilket er et gennemsnit på seks presseklip pr. udsendt pressemeddelelse. Omtalen af amtets pressemeddelelser udgjorde en fjerdedel af al medieomtale af Frederiksborg Amt.

4.1. Hvad handler amtets pressearbejde om

Frederiksborg Amts pressearbejde¹² er samlet i et fælles kommunikationssekretariat, der bl.a. tager sig af udsendelse af pressemeddelelser fra alle udvalg og forvaltninger. Alle udvalgsområder er derfor repræsenteret i amtets fælles pressearbejde. Men det er ikke alle udvalgsområder, der er lige aktivt repræsenteret.

Diagram 1: Andel af udsendte pressemeddelelser fordelt på udvalgsområde 2003.

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Den mest aktive forvaltning i 2003 var Teknik- og miljøforvaltningen, der via Kommunikationssekretariatet udsendte 83 pressemeddelelser i løbet af året svarende til godt 40 procent af

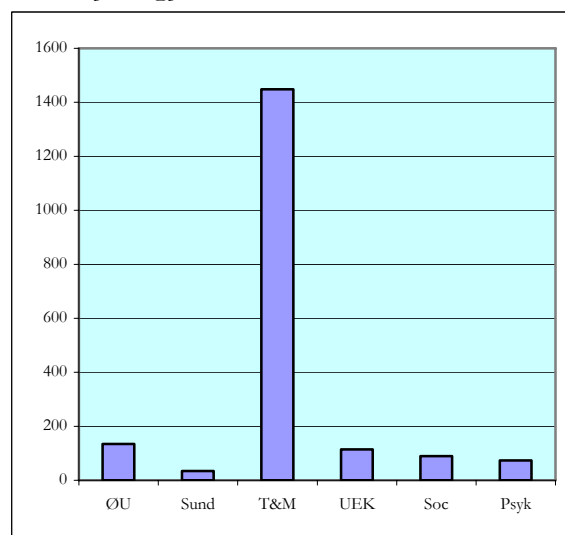
¹² Amtets pressearbejde omfatter langt flere aktiviteter end udsendelse af pressemeddelelser – f.eks. prærogivning af presseansvarlige i forvaltninger og institution, kontakt til journalister, udarbejdelse af talepapirer, Q&A's mm. – Disse aktiviteter er ikke registreret i pressedatabasen og indgår derfor ikke i denne analyse.

alle udsendte pressemeddelelser fra Frederiksborg Amt.

Hver fjerde udsendte pressemeddelelse handlede om sundhedsvæsenet, mens UEK-området, socialområdet og Amtsråd og økonomiudvalg hver stod for ca. 10 procent af alle udsendte pressemeddelelser.

Forskellen i hvor aktivt de forskellige forvaltninger er rent pressemæssigt tydeliggøres, hvis man sammenholder udsendelsen af pressemeddelelser med de forskellige forvaltningsområders andel af de samlede udgifter.

Diagram 2: Udvalgsområders andel af pressearbejdet – index ift. udgiftsandel¹³

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Index 100 betyder, at udvalgsområders andel af udsendte pressemeddelelser i 2003 svarede til udvalgsområders andel af de samlede udgifter samme år.

Tager man udgangspunkt i amtets regnskab for 2003, viser der sig nemlig det samme billede som for den generelle medieomtale af amtet. Sundhedsvæsenets andel af pressemeddelelser var i forhold til sundhedsvæsenets andel af de samlede udgifter underrepræsenteret. Til gengæld var teknik- og miljøudvalgets område ganske pænt overrepræsenteret.

¹³ Økonomisk beretning 2003, tabel s. 25

De øvrige forvaltningsområders aktive pressearbejde svarede nogenlunde til deres andel af de samlede udgifter.

Listen over de mest omtalte pressemeddelelser domineres dog af sundhedsvæsenet. Seks ud af de ti mest omtalte pressemeddelelser fra Frederiksborg Amt i 2003 handlede om sundhedsvæsenets område – herunder også pressemeddelelser fra Forebyggelsesrådet. Tre ud af de ti mest omtalte pressemeddelelser handlede om budget og økonomi – herunder det forhøjede bidrag til Hovedstadens Udviklingsråd. Socialudvalgets område er også repræsenteret på listen med to pressemeddelelser.

Tabel: Liste over de mest omtalte pressemeddelelser i 2003 målt som antal presseklip pr. pressemeddelelse.

Dato	Pressemeddelelse	Antal
030814	HURprisstigninger uacceptable	27
031206	Tragisk sygehussag	24
030404	Ingen købere til Hørsholm Sygehus	22
030918	Solidt flertal bag budgetforlig	19
031001	Røde Kors frivillige	19
030811	Nyt hjerneskadecenter	17
030225	Gratis fødselsforberedelse	15
030508	Don't fuck it up	15
030624	Ungeteam	15
030711	Amtsraad vedtog økonomisk handlingsplan	15
030804	Indvielse af ny fødeafdeling	15

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

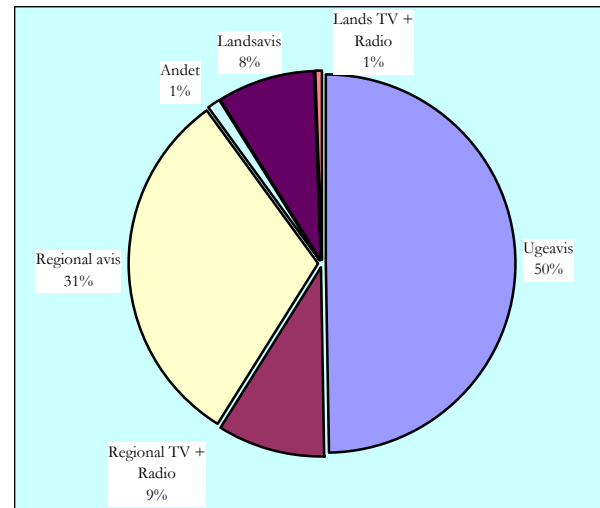
Den mest omtalte pressemeddelelse i 2003 blev udsendt i forbindelse med Amtsrådets beslutning om at yde et ekstraordinært bidrag på 10 millioner kroner til HUR for at mindske de bebudede prisstigninger. Det var især de regionale og lokale medier, der dækkede denne beslutning.

Den næstmest omtalte pressemeddelelse var amtets pressemeddelelse om at en tragisk sygehussag, hvor en nybagt mor fik amputeret sit ene ben, skulle undersøges til bunds. Denne pressemeddelelse blev omtalt bredt i både lokale, regionale og landsdækkende medier.

4.2. Hvor bliver pressemeddelelserne omtalt

Der er især de lokale og regionale medier, der omtalte amtets pressemeddelelser. Ni ud af ti gange en pressemeddelelse fra Frederiksborg Amt blev omtalt, skete det i et lokalt eller regionalt medie.

Diagram 3: Antallet af pr-presseklip 2003 fordelt på medietype

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Halvdelen af al omtale af amtets pressemeddelelser skete i de lokale ugeaviser, mens de regionale aviser stod for en tredjedel af omtalen af pressemeddelelserne. DR København og TV2 Lorry stod for ca. 10 procent, mens de landsdækkende elektroniske medier stod for knap en procent af den registrerede omtale af amtets pressemeddelelser.¹⁴

4.3. Hvor effektivt er amtets pressearbejde

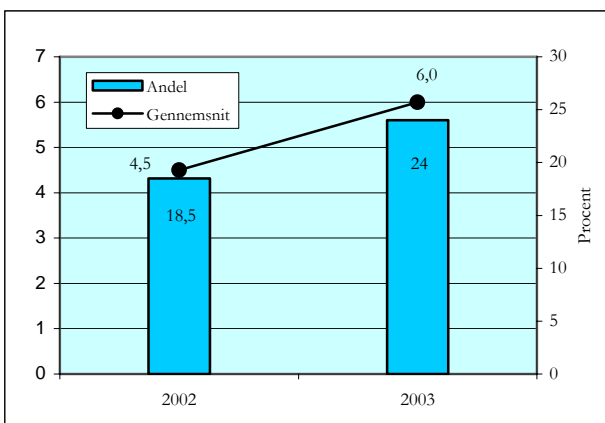
Kommunikationssekretariatets indsats kan bl.a. måles på antallet af udsendte pressemeddelelser og på hvor mange avisartikler og nyhedsindslag i de elektroniske medier, de udsendte pressemeddelelser har givet anledning til.

¹⁴ I 2002 udgjorde omtalen af pressemeddelelser i de landsdækkende elektroniske medier ca 4 procent. En væsentlig årsag til at antallet af registreret omtale af pressemeddelelser i de landsdækkende elektroniske medier i 2003 er meget lav kan skyldes at Frederiksborg Amt pga. besparelser så sig nødsaget til at opsigge den generelle medieovervågning fra Observa.

I 2003 udsendte Kommunikationssekretariatet i alt 191 pressemeddelelser. Det var ca. fem procent flere end året før. Den største fremgang har der været på socialområdet, der i 2003 udsendte næsten dobbelt så mange pressemeddelelser som året før. Psykiatri-, uddannelses- og teknik- og miljøområdet udsendte også lidt flere pressemeddelelser i 2003 end året. Til gengæld udsendte sundhedsvæsenet ca. 20 procent færre pressemeddelelser i 2003 sammenlignet med 2002.

Pressemeddelelserne og deres indhold blev i 2003 omtalt 1159 gange. Det var en fremgang i forhold til 2002 på 36 procent. Den øgede produktivitet i antallet af udsendte pressemeddelelser er således ikke gået udover kvaliteten, men har tværtimod givet øget omtale af Frederiksborg Amt.

Diagram 4: Andel af omtale af pressemeddelelser i forhold til al presseomtale af Frederiksborg Amt sammenholdt med gennemsnittet for omtale af pressemeddelelser i 2002 og 2003

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Den forbedrede effektivitet i amtets pressearbejde kan endvidere ses i hvor mange presseklip, de udsendte pressemeddelelser hver især har givet anledning til. I 2003 blev hver pressemeddelelse i gennemsnit omtalt 6,0 gange. Det var en fremgang på 33 procent i forhold til 2002, hvor gennemsnittet lå på 4,5.

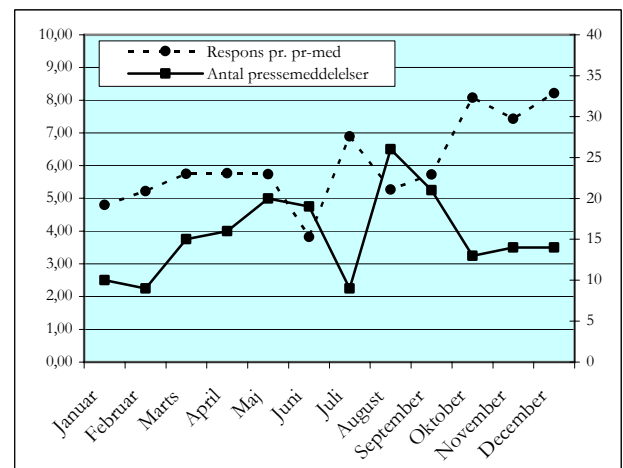
Ser man på hvor stor en andel omtalen af amtets egne pressemeddelelser udgjorde af al medieomtale af Frederiksborg Amt i 2003 var der også tale om en pæn fremgang i forhold til 2002. I 2002 udgjorde presseomtalen af amtets pressemeddelelser således 18,5 procent, mens

det i 2003 var 24 procent. Den øgede andel blev vel og mærke opnået samtidig med at den samlede medieomtale af Frederiksborg Amt steg med ca. fem procent.

Måler man på effekten af amtets pressearbejde viser det sig således at også på det område har Kommunikationssekretariatet i 2003 forbedret indsatsen væsentligt.

Sammenholder man antallet af udsendte pressemeddelelser med gennemsnittet for hvor mange gange pressemeddelelserne bliver omtalt, viser det sig, at der er en tendens til en omvendt sammenhæng. Jo flere pressemeddelelser, der blev udsendt, desto færre gange blev de enkelte pressemeddelelser omtalt i medierne.

Diagram 5: Antal udsendte pressemeddelelser sammenlignet med gennemsnitlig respons pr. pressemeddelelse 2003

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

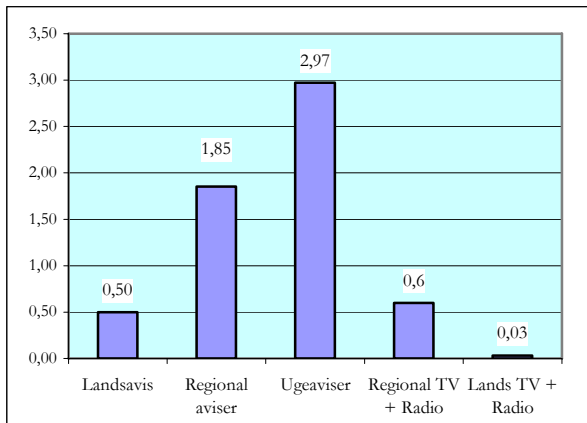
Denne sammenhæng genfindes også, når man sammenligner hvor stor respons, der var på den enkelte pressemeddelelse afhængigt af hvor mange pressemeddelelser, der blev udsendt pr. dag.

Gennemsnittet for hvor mange gange en pressemeddelelse blev omtalt var således ca. 25 procent højere, når der kun blev udsendt én pressemeddelelse om dagen, sammenlignet med udsendelse af to eller flere pressemeddelelser den samme dag.

Pressemeddelelserne bliver ikke lige flittigt omtalt i de forskellige medier. Hver pressemeddelelse, som amtet udsendte i 2003 blev således i

gennemsnit omtalt tre gange i ugeaviserne, mens de blev omtalt ca. to gange i de regionale dagblade.

Diagram 6: Gennemsnit for antallet af presseklip med omtale af pr-meddelelser fordelt på medietype 2003.

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

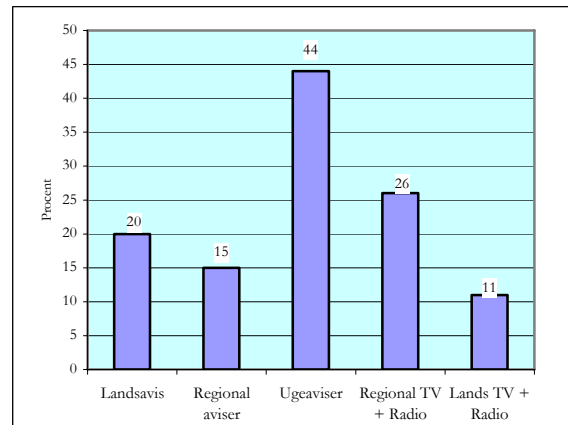
Til gengæld er det kun ca. hver anden pressemeddelelse, der blev omtalt i de regionale radio- og tv-kanaler samt de landsdækkende aviser. De landsdækkende elektroniske medier omtalte stort set ikke amtets pressemeddelelser.

Ser man på hvor meget omtalen af amtets pressemeddelelser fyldte i de forskellige medietypers omtale af amtet, viser det sig, at det især var i ugeaviserne, at amtets pressemeddelelser slog igennem. Næsten halvdelen af al den omtale, som Frederiksborg Amt fik i 2003 i ugeaviserne, vedrørte amtets pressemeddelelser.

Til gengæld fyldte amtets pressearbejde ikke så meget i de regionale dagblade. Her udgjorde omtalen af amtets pressemeddelelser kun ca. 15 procent af al omtale af amtet i de pågældende medier.

De regionale aviser henter i stedet deres informationer om amtets arbejde fra de åbne kilder bl.a. udvalgsdagsordener, der offentliggøres på Frederiksborg Amts hjemmeside, og åbne amtsrådsmøder. Ca. syv procent af alle presseklip i de regionale medier omtalte således dagsordener fra udvalgs- og amtsrådsmøder. I ugeaviserne var dette mindre end tre procent.

Diagram 7: Andelen af omtale af pressemeddelelser i forhold til al omtale af Frederiksborg Amt fordelt på medietype i 2003.

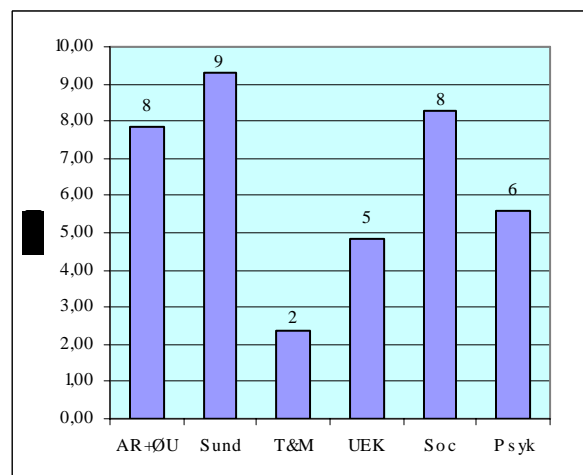

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Undersøger man de forskellige udvalgsområders pressearbejde ses også store forskelle.

Sundhedsvæsenet får mest for pengene, når man ser på hvor mange gange en udsendt pressemeddelelse bliver omtalt. Hver pressemeddelelse bliver i gennemsnit omtalt næsten ti gange.

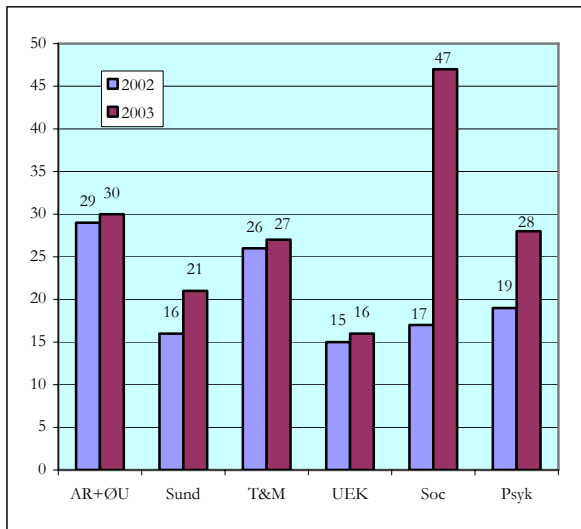
Diagram 8: Gennemsnit for antallet af presseklip med omtale af pr-meddelelser fordelt på udvalgsområde i 2003.

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Til gengæld får Teknik- og miljøområdet ”kun” godt to presseklip pr. udsendt pressemeddelelse. En væsentlig årsag hertil er, at en del af de udsendte pressemeddelelser fra Teknik- og miljøområdet var rene servicemeddelelser om f.eks. vejarbejde og trafikomlægninger. Den type af pressemeddelelser omtales ofte kun i en enkelt artikel i det pågældende lokalområde.

Diagram 9: Andelen af omtale af pressemeddelelser i forhold til al omtale af Frederiksborg Amt fordelt på udvalgsområde i 2002 og 2003.

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Socialområdet er det udvalgsområde, hvor omtalen af pressemeddelelser i 2003 fyldte mest i mediernes omtale. Næsten hvert andet presseklip omtalte indholdet af en pressemeddelelse udsendt fra Frederiksborg Amt. Dette er en meget markant fremgang i forhold til 2002, hvor ”kun” ca. hver sjette presseklip omtalte en udsendt pressemeddelelse.

Psykatriområdet havde ligeledes en meget pæn fremgang i forhold til hvor stor en andel omtalen af pressemeddelelserne fyldte i mediernes omtale af området. I 2003 var det næsten hvert tredje presseklip, der omtalte en udsendt pressemeddelelse fra Frederiksborg Amt, mens det året før var mindre end hver femte.

4.4. Kommentarer

Mediernes omtale af pressemeddelelser udsendt af Frederiksborg Amt i 2003 giver anledning til følgende overordnede betragtninger.

For det første viser både antallet af presseklip, der omtaler indholdet af amtets pressemeddelelser, og andelen af denne omtale i forhold til al omtale af amtet, at Frederiksborg Amt formår at præge medie billedet af amtet.

Men der er stor forskel på hvor effektivt det foregår. Det er i de lokale og regionale medier

at amtets pressearbejde slår igennem med ugeaviserne som det stærkeste kort.

Ugeavisernes betydning for amtets proaktive pressearbejde understreges endvidere af at næsten halvdelen af alle presseklip om Frederiksborg Amt i de gratis ugeaviser omtaler en pressemeddelelse, som amtet har udsendt.

Det tyder således på, at Frederiksborg Amt bl.a. via udsendelse af pressemeddelelser i højere grad formår at præge medie billedet af amtet i ugeaviserne, mens det stort set ikke lykkedes amtet via udsendelsen af pressemeddelelser at påvirke de landsdækkende mediers omtale af amtet.

Det traditionelle pressearbejde med udsendelse af pressemeddelelser om små og store positive nyheder om amtet ser således ud til at give gode resultater i forhold til de lokale ugeaviser. Dette er især af betydning, fordi ugeaviserne er en medietype, som normalt vurderes at nå bredt ud og derfor må antages bliver set og eventuelt læst af en meget stor del af amtets borgere.

Men det er samtidig et problem at Frederiksborg Amt ikke via udsendelsen af pressemeddelelser formår at præge omtalen af amtet i de landsdækkende medier. Skal amtet i højere grad selv præge omtalen i de landsdækkende medier, må der en væsentlig mere målrettet kommunikationsindsats til.

Det er heller ikke via udsendelse af pressemeddelelser, at Frederiksborg Amt præger medie billedet i de regionale dagblade. Kun ca. hvert syvende presseklip om amtet i de regionale medier omtaler en pressemeddelelse fra amtet. Men det er ikke ensbetydende med at amtet ikke præger omtalen af denne medietype.

En forklaring på dette forhold kan være, at de regionale dagblade har flere redaktionelle ressourcer til at dække amtsstoffet end ugeaviserne og derfor selv finder relevante kilder til deres presseklip.

Det er især interviews med udvalgsformænd og forvaltningsdirektører aviserne benytter sig af, men også informationer fra amtets hjemmeside

eller overværelse af de åbne Amtsrådsmøder benyttes ofte.

Dette understreger betydningen af det forberedende pressearbejde, hvor kommunikationssekretariatet sammen med forvaltningsdirektørerne gennemgår de vigtigste sager på udvalgsdagsordenerne forud for udvalgmøderne med henblik på rådgivning i forhold til kommunikation herunder pressearbejdet.

For det andet viser analysen af amtets proaktive pressearbejde, at socialområdet i langt højere grad end andre udvalgsområder i 2003 formåede at bruge udsendelsen af pressemeddelelser aktivt til at præge medieomtalen af udvalgsområdet. Næsten hver andet presseklip i 2003 om det sociale arbejde omtaler således en udsendt pressemeddelelse fra Frederiksborg Amt.

En del af forklaringen skal naturligvis findes i det forhold at socialområdet i 2003 udsendte næsten dobbelt så mange pressemeddelelser som året før. Men det er ikke hele forklaringen. Socialområdet er ikke det mest aktive udvalgsområde mht. udsendelsen af pressemeddelelser. Det er derimod teknik- og miljøområdet, som til gengæld opnår det laveste gennemsnit og en andel, der ikke adskiller sig væsentligt fra de andre udvalgsområder.

Det er således ikke udsendelsen af pressemeddelelser i sig selv, der gør forskellen. I stedet peger det i retning af et mere proaktivt pressearbejde, der i højere grad målretter og prioriterer bl.a. udsendelse af pressemeddelelser.

For det tredje peger analysen på, at der er en sammenhæng mellem antallet af udsendte pressemeddelelser og den respons, de enkelte pressemeddelelser opnår. Jo flere pressemeddelelser, der udsendes, desto færre gange omtales indholdet af pressemeddelelserne. Dette forhold peger således også på behovet for at målrette og koordinere pressearbejdet bedre.

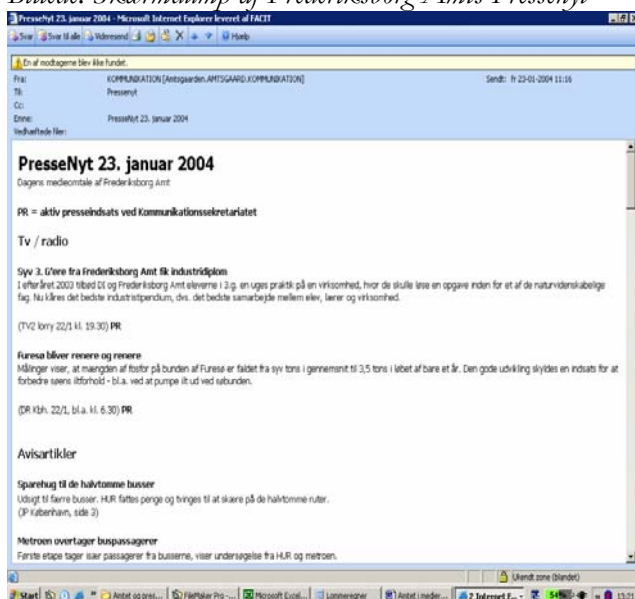
5. Data og metoder

Kommunikationsekretariatet besluttede i efteråret 2002 at omlægge den daglige medieovervågning. Målet med omlægningen var dels besparelser, dels at opbygge et tilstrækkeligt datagrundlag for at foretage kvalificerede analyser af amtets pressearbejde.

5.1. Medieovervågning

Kommunikationsekretariatet i Frederiksborg Amt har som andre kommunikationsenheder traditionelt foretaget medieovervågning af udvalgte medier. Indtil januar 2003 foregik dette dels ved hjælp af et bureau, der dækkede omtalen i landsdækkende medier, dels ved at Kommunikationsekretariatets ansatte hver dag klippede nyhedsstoffet fra de regionale og lokale aviser og derefter rundsendte et sæt fotokopier af samtlige artikler om amtet.

Billede: Skærmdump af Frederiksborg Amts Pressenyt

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Pga. besparelser blev Kommunikationsekretariatet nødt til at opsig den generelle medieovervågning og ophøre med kopiering af avisartikler. Artiklerne bliver dog stadig klippet med henblik på udarbejdelse af korte resuméer, research og dokumentation.

De elektroniske medier bliver ikke overvåget systematisk. Kun de landsdækkende og regiona-

le morgennyheder overvåges og referes, mens der i løbet af dagen og aftenen overvåges mere sporadisk. De elektroniske mediers søgemaskiner benyttes dog til efterfølgende at opspore eventuelle nyheder, som ikke er blevet registreret via den daglige overvågning af morgennyheder.

Samtidig introducerede Kommunikationsekretariatet en ny service over for amtets medarbejdere, der via modtagelsen af en daglig nyhedsmail – Pressenyt - med korte resuméer af de artikler, hvor Frederiksborg Amt omtales, kan holde sig orienteret om dagens medieomtale af amtet.

Pressenyt blev hurtigt en succes og udsendes nu til ca. 1.000 medarbejdere i Frederiksborg Amt.

Alle artikler, reportager, notitser, ledere, debat og læserbreve etc., hvor Frederiksborg Amt optræder som forvaltningsenhed og hvor en eller flere af amtets institutioner optræder, omtales i Pressenyt. Såfremt Amtsrådsmedlemmer, forvaltningsdirektører og andre centrale medarbejdere er citeret eller omtalt noteres dette i resuméet.

Alle nyhedsindslag om Hovedstadens Udviklingsråd (HUR) omtales også kort uanset om Frederiksborg Amt er direkte nævnt.

5.2. Pressedatabasen

Kommunikationsekretariatet udviklede samtidig en egentlig pressedatabase, hvor alle presseklip registreres med henblik på forskellige analyser af amtets pressearbejde.

I databasen registreres alle ikke personfølsomme oplysninger og relevante forhold vedr. de enkelte presseklip. Det drejer sig om

- Dato og ugedag
- Afsendertype¹⁵ (debatindlæg og læserbreve)

¹⁵ Der optræder ikke navne på debatindlæg og læserbreve i databasen

- Medietype og navn
- Form (nyhed, læserbrev, leder mm.)
- Udvalgsområde
- Respons på (pressemeddelelser, udvalgsdagsorden, Amtsrådsmøde mm.)
- Indhold (hele det korte resumé fra Pressenyt indtastes)
- Særlige emner (f.eks. budget, strukturdebat mm.)

Der kan søges enten på kategori eller på fritext inden for de enkelte registrerede områder. Pressedatabasen er opbygget fleksibelt, så der løbende kan defineres særlige områder eller emner, de skal registreres.

Billede: Skærmdump af pressedatabasen.

Kilde: Kommunikationssekretariatet i Frederiksborg Amt

Presseklip registreredes fra 1. januar 2003 dagligt i pressedatabasen. Men da pressedatabasen først blev udviklet i efteråret 2002 måtte alle nyheder for 2002 indtastes separat på baggrund af de fotokopierede sæt af presseklip, der blev udarbejdet før Pressenyt udkom.

5.3. Presseanalyser og datausikkerhed

Pressedatabasen bruges dels til søgning efter bestemte artikler, der efterspørges af amtets politikere eller medarbejdere, dels til løbende at foretage analyser af presseomtalen – f.eks. omtalen af de enkelte pressemeddelelser.

Pressedatabasen benyttes også til målrettede analyser af særlig interesse – f.eks. af presseomtalen af sundhedsvision Nordsjælland – i for-

bindelse med planlægning af kommunikation herom.

Derudover danner pressedatabasen baggrund for en årlig analyse af Frederiksborg Amts pres-sesarbejde. Analyserne bruges dels som dokumentation for amtets pres-sesarbejde, dels som grundlag for diskussion og overvejelser om tilrettelæggelsen af kommende kommunikationsopgaver i Frederiksborg Amt.

Da registrering og indtastning af data i pressedatabasen foregår manuelt, vil der være en vis usikkerhed forbundet med analyser af datamaterialet. Usikkerheden kan bl.a. opstå når nyhedsindslag overses eller hvis der tages forkert i databasen. Generelt vurderes disse usikkerhedsfaktorer dog kun at have meget begrænset betydning for analyserne.¹⁶

En anden usikkerhedsfaktor er forskellen i overvågning og registrering fra 2002 til 2003. De mindre landsdækkende aviser – f.eks. dagbladet Arbejderen – og regionalaviser fra andre amter overvåges ikke længere og er derfor taget ud af analysen.

Data om landsdækkende elektroniske medier skal endvidere tages med forbehold, idet antallet af registrerede indslag undervurderer den faktiske omtale af amtet. Da overvågningen af alle elektroniske medier fra januar 2003 kun omfatter morgennyheder og sporadisk registrering af eftermiddags- og aftenyheder samt efterfølgende søgning via de elektroniske mediers søgemaskiner kan sammenligninger mellem årene heller ikke foretages på et statistisk forsvarligt grundlag.

Data om de regionale elektroniske medier er mere konsistente, selvom der også på dette område kan være nyhedsindslag, der ikke er registreret. Men det vurderes ikke at have nogen væsentlig betydning i forhold til analysens hovedtendenser. Dog må der generelt tages forbehold for usikkerheden, når datagrundlaget i analyserne er meget småt og kun omfatter ganske få presseklip.

¹⁶ Det sker – 2-3 gange om måneden - at der må udsendes en ekstra Pressenyt med korte resuméer af en eller flere artikler, der er overset.

